

Bijlage 1

Meervoudige casestudie

Selectie cases

- Kleinere gemeente, innovators/early adapters via eigen initiatief.

Er zijn diverse voorbeelden van kleinere gemeenten, die heel actief en innovatief zijn of zijn geweest bij de toepassing van ICT, zonder daarbij als landelijke pilot of voorbeeldproject in het kader van rijksinitiatieven op te treden. Voorbeelden hiervan zijn de gemeenten Zandvoort, Stadskanaal, IJsselstein en Venray (zie onder meer gemeentelijke nota's en rapporten in de catalogus van de VNG op www.vng.nl, de eigen websites van de gemeenten, en de analyses in 'De wereld achter het loket', van der Meer van Dijk, 2002). De voorbeeldgemeente die in deze groep is gekozen is de gemeente Naaldwijk, in 2004 gefuseerd met omliggende gemeenten tot de gemeente Westland (zie onder meer de nota 'Naaldwijk digitaal in balans' uit 2000 en de website van de www.gemeentewestland.nl).

- Kleinere gemeente, innovators/early adapters via landelijke projecten.

In de rapportages en websites van Overheidsloket 2000 (zie onder meer www.ol2000.nl, praktijkvoorbeelden) worden diverse gemeenten genoemd met voorbeeldprojecten en pilotprojecten. Voorbeelden zijn de gemeenten Aalsmeer (winnaar van de onderscheiding Chapeau in 2003), Oegstgeest (opening digitaal loket als pilot voor OL2000 in 1996), Vught en Almelo (voorbeelden van loket zorg en welzijn) en Uden (voorloper toepassing VIND-catalogus). In deze groep is de gemeente Rheden gekozen als voorbeeld en als pilotgemeente voor het loket Bouwen en Wonen en het integrale digitale loket (zie de nota Digitale Loket Rheden, 2003).

- Kleinere gemeenten, late adapters/laggards.

Hiervoor is een 'omgekeerde selectie' toegepast. Gemeenten die nergens zijn aangetroffen in tal van publicaties over vernieuwende toepassing van ICT bij gemeenten, pilotprojecten, praktijkvoorbeelden en dergelijke komen hiervoor in aanmerking. Het betreft gemeenten die geen hoge beleidsprioriteit geven aan toepassing van ICT in de informatie-

voorziening en dienstverlening. Uit deze gemeenten is de gemeente Wierden gekozen. Van de gemeente Wierden waren op het moment van selectie geen aanwijzingen bekend dat deze actief en innovatief is of is geweest bij de toepassing van ICT.

- Grote gemeente, innovators/early adapters via eigen initiatief.

Er zijn diverse grote gemeenten die landelijk naam hebben gemaakt met een innovatieve toepassing van ICT, zonder dat te hebben gedaan als pilot of voorbeeldproject voor OL2000, de Andere Overheid of een andere landelijke ontwikkeling. Voorbeelden zijn de gemeenten Zwolle en Dordrecht. Voor dit onderzoek is de gemeente Tilburg gekozen, eveneens een landelijk bekende gemeente met een innovatief beleid als het gaat om de toepassing van ICT (zie onder meer de nota 'ICT in stad en samenleving' van de gemeente Tilburg uit 2002).

- Grote gemeente, innovators/early adapters via landelijke projecten.

In dit kader is in deze groep de gemeente Enschede gekozen. Enschede heeft als superpilot opgetreden voor het elektronische loket en komt in de *overheid.nl* monitor 2005 naar voren als nummer 1 in de top 25 van gemeenten als het gaat om de toepassing van ICT in informatievoorziening en dienstverlening (zie 'Vliegwiel voor de geest, superpilots en elektronische dienstverlening in gemeenten' Zouridis e.a., 2005, en 'Overheid.nl monitor 2005, Advies Overheid.nl, 2006).

- Grote gemeenten, late adapters/laggards.

Er zijn minder 100.000+ gemeenten en meer bronnen over de toepassing van ICT bij deze gemeenten. In het rapport 'Vliegwiel voor de geest, superpilots en elektronische dienstverlening in gemeenten' (Zouridis e.a., 2005) wordt naast de gemeenten die als superpilot hebben gefungeerd een spiegelgroep van gemeenten onderzocht. Daarbij komt de gemeente Haarlem het meest duidelijk naar voren als een gemeente die (bewust) heeft gekozen voor een volgende aanpak.